

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

У статті розкриваються концептуальні засади адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері інтелектуальної власності. Аналізується сучасний стан адміністративно-правової охорони інтелектуальної власності. Запропоновано шляхи вдосконалення адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері інтелектуальної власності.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, адміністративно-правова охорона, адміністративне правопорушення, інтелектуальна власність, законодавство у сфері інтелектуальної власності, сфера інтелектуальної власності.

**Хрідочкін
Андрій
Вікторович,**
доцент кафедри
загально-правових
дисциплін
Дніпровського
гуманітарного
університету,
кандидат історичних
наук, доцент

1. Вступ

Адміністративно-правовою доктриною, а також законодавством і юридичною практикою передбачені два підходи до сутності та змісту поняття «адміністративне правопорушення». Згідно з першим адміністративним правопорушенням визнається порушення юридичних норм із боку органу державної влади, а його зміст становить суперечність між адміністрацією та громадянином. У такому разі державний орган як суб'єкт, представником якого є певна посадова особа, несе адміністративну відповідальність за вчинені дії чи бездіяльність у межах своїх функціональних обов'язків. Відповідно до другого підходу адміністративним правопорушенням є порушення громадянином адміністративних розпоряджень, тобто діяння, за вчинення яких передбачений адміністративний порядок накладення стягнень (Битяк та ін., 2017; Ківалов та ін., 2015; Середа, Кісіль З., Кісіль Р., 2015). Ідеться про те, що суб'єкт, будучи фізичною або юридичною особою, вчинив противправне діяння стосовно правовласника та не дотримався приписів законодавства у сфері інтелектуальної власності щодо забезпечення прав власника на об'єкти інтелектуальної творчої діяльності, що охороняються законом, а тому підлягає адміністративному покаранню у вигляді штрафу чи іншого виду стягнення. Натомість Кодекс України про адміністратив-

ОСОБЛИВЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

ні правопорушення (далі – КУпАП) визначає адміністративне правопорушення як протиправну, винну (умисну чи необережну) дію або бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права й свободи громадян, встановлений порядок управління та за яку законом передбачено адміністративну відповіальність.

Таким чином, для здійснення кваліфікації адміністративного правопорушення у сфері інтелектуальної власності необхідна наявність чітко виражених його ознак. З практичної позиції має місце більш детальна регламентація кола об'єктів, стосовно яких найчастіше здійснюються правопорушення та за які суб'єкт правопорушення несе адміністративну відповіальність. У зв'язку з правопорушеннями, що посягають на об'єкти права інтелектуальної власності, можна виділити коло питань, щодо яких здійснюється правоохоронна діяльність: а) спори, пов'язані з відмовою у видачі патенту; б) спори за запереченнями третіх осіб про видачу патенту; в) спори про визнання патенту недійсним; г) спори про порушення авторських і суміжних прав тощо. Як правило, усі ці питання вирішуються саме в адміністративному чи адміністративно-судовому порядку. Крім того, вони розглядаються в спеціально створених із цією метою органах державної влади, які відповідають за охорону й захист права інтелектуальної власності. Таким органом до серпня 2016 р. була Державна служба інтелектуальної власності, зокрема її орган, що вирішував спори, пов'язані з питаннями видачі патентів і свідоцтв, визнання їх недійсними, – Апеляційна палата (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України», 2014). Однак аналіз процесу трансформації системи державних органів правоохоронної інтелектуальної власності, що інтенсивно відбувається в Україні ще з 2014 р., переконливо свідчить про досі недостатньо високий рівень його результативності.

Питання адміністративної відповіальності у сфері інтелектуальної власності неодноразово ставали предметом наукового аналізу в розвідках В.Г. Корчевного, І.Г. Запорожець, В.О. Негрескул, В.Г. Остапчук та інших учених. Окремі питання щодо проблематики нашого дослідження відображені в працях науковців у галузі кримінального (П.П. Андрушка, П.С. Берзіна, П.С. Матишевського, А.М. Коваля, О.М. Костенко, Б.Л. Терещенка та інших), цивільного (В.Д. Базилевича, В.А. Дозорцева, В.С. Дроб'язка, М.В. Паладія, О.А. Підопригори, О.О. Підопригори, Ю.С. Шемшученка, Р.Б. Шишкі та інших) і митного (О.М. Тропіної, Б.М. Габричідзе та інших) права. Однак з огляду на активні спроби реформування системи суб'єктів публічного адміністрування у сфері інтелектуальної власності проблема впорядкування адміністративної відповіальності за порушення прав інтелектуальної власності не втрачеє своєї актуальності й нині.

Завданням дослідження є характеристика концептуальних зasad адміністративної відповіальності за порушення законодавства у сфері інтелектуальної власності та визначення шляхів її вдосконалення.

2. Законодавчо-нормативне регулювання охорони прав інтелектуальної власності

Стаття 51-2 КУпАП містить перелік неправомірних дій у сфері права інтелектуальної власності, за які передбачається адміністративна відповіальність (Кодекс

України про адміністративні правопорушення, 1984). Відповідно до ст. 24 КУпАП захист прав здійснюється шляхом проведення певних адміністративних процедур, серед яких – вилучення чи конфіскація контрафактної продукції й обладнання, що використовується для її виготовлення, виправні роботи, адміністративний арешт або накладення адміністративних штрафів. На забезпечення ефективного захисту права інтелектуальної власності в адміністративному порядку та реалізацію державної політики в означеній сфері спрямована діяльність таких органів державної влади, як Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство внутрішніх справ України, Служба безпеки України, Державна фіскальна служба України, Антимонопольний комітет України тощо. Ці державні органи в межах своєї компетенції вирішують питання, пов’язані із захистом прав інтелектуальної власності в адміністративному порядку, забезпечують створення й ефективне функціонування механізмів охорони прав інтелектуальної власності, а також контроль за дотриманням норм законодавства в цій сфері.

Законодавчу основу актів, які регулюють питання адміністративної відповідальності, утворює Конституція України. У статтях законів та інших нормативно-правових актів, які зобов’язують громадян виконувати конституційні норми й приписи щодо охорони прав інтелектуальної власності, містяться вимоги та обов’язки, які реалізуються шляхом встановлення й застосування адміністративної відповідальності. Основним джерелом норм, які встановлюють адміністративну відповідальність за незаконне використання об’єктів права інтелектуальної власності, є КУпАП, у якому наводиться перелік адміністративних проступків, адміністративних стягнень та органів, уповноважених їх застосовувати. Паралельно з ним діє Митний кодекс України, який містить норми, що встановлюють адміністративну відповідальність за порушення митних правил. До складу нормативно-правових актів, які містять питання адміністративної відповідальності, належить спеціальне законодавство у сфері охорони прав інтелектуальної власності, проте норми цього законодавства не встановлюють адміністративні санкції за незаконне використання об’єктів права інтелектуальної власності. Наприклад, у ст. 51 Закону України «Про авторське право і суміжні права» передбачено, що захист особистих немайнових і майнових прав суб’єктів авторського права та/або суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством (Закон України «Про авторське право і суміжні права», 2001).

3. Риси адміністративної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності

Основні риси адміністративної відповідальності полягають у тому, що її підставою є адміністративне правопорушення, а притягнення до адміністративної відповідальності є обов’язком державних органів (їх посадових осіб), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення згідно зі ст. 213 КУпАП. Однак у зв’язку зі специфічністю об’єктів інтелектуальної власності законодавець обмежив коло осіб, які уповноважені розглядати такі справи. Тому суб’єктами адміністративної юрисдикції за незаконне використання об’єктів інтелектуальної власності є районні (міські) суди (судді). До винних за незаконне використання

ОСОБЛИВЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

об'єктів права інтелектуальної власності застосовують адміністративні стягнення, передбачені ст. 24 КУпАП.

Проблема ускладниться тією обставиною, що склади адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності містяться в двох главах КУпАП – главі 6 «Адміністративні правопорушення, що посягають на власність» та главі 12 «Адміністративні правопорушення в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницької діяльності». До статей, що передбачають адміністративну відповідальність у сфері інтелектуальної власності, належать ст. 51-2 (глава 6) та ст. ст. 156-3, 164-3, 164-6, 164-7, 164-8, 164-9 та 164-13 (глава 12). Вказані в нормах цих статей склади правопорушень мають певні відмінності в безпосередніх об'єктах (ідеться про інтереси суб'єктів права інтелектуальної власності, використання об'єктів права інтелектуальної власності в різних галузях економіки, підприємництва тощо), об'єктивній стороні (незаконне використання, поширення, передача, збирання, протиправне повідомлення тощо), а також суб'єктах (загальний чи спеціальний). Родовим об'єктом адміністративного правопорушення у сфері інтелектуальної власності є суспільні відносини щодо володіння, користування й розпорядження майном, які охороняються адміністративно-правовими нормами.

На жаль, наявність наведених статей у КУпАП не сприяє чіткому й системному уявленню про юридичну модель суб'єктивного права, яке є однією з об'єднуючих ознак під час незаконного використання об'єктів права інтелектуальної власності або іншого умисного порушення права інтелектуальної власності. Річ у тім, що адміністративне правопорушення у сфері інтелектуальної власності як адміністративно-правова категорія являє собою порушення порядку реалізації права інтелектуальної власності, чітко регламентованого державою. А отже, його родовим об'єктом є встановлений порядок управління, оскільки інтелектуальна власність мас принципів відмінності від традиційного розуміння власності. Право інтелектуальної власності включає в себе два види прав – особисті (немайнові) і майнові. Особисті (немайнові) права є невідчужуваними та лише у виключних випадках, передбачених законом, можуть переходити до іншої особи. Крім того, лише держава встановлює порядок та умови визнання людини творцем об'єкта права інтелектуальної власності. Майнові ж права пов'язані з використанням об'єкта права власності (це право на використання об'єкта права інтелектуальної власності, виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності, виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності, у тому числі забороняти таке використання тощо). А отже, особливості реалізації майнових прав інтелектуальної власності також мають адміністративно-правовий характер. І саме тому перехід прав на об'єкт інтелектуальної власності означає переход на нього майнових прав, тоді як особисті права все одно залишаються за творцем цього об'єкта (Микитин, 2016; Харченко, 2015; Якубівський, 2017). Таким чином, під час реалізації і майнового, і особистого (немайнового) права інтелектуальної власності застосовується як цивільно-правове, так і адміністративно-правове регулювання. Така особливість права інтелектуальної власності потребує більш детального дослідження можливостей і способів його захисту адміністративним правом.

4. Адміністративно-правовий характер реалізації майнового та особистого (немайнового) права інтелектуальної власності

Стаття 9 КУпАП містить визначення загального поняття адміністративного правопорушення (проступку), аналіз якого дає змогу сформулювати основні ознаки адміністративного правопорушення, зокрема й порушення прав на об'єкти прав інтелектуальної власності. Такими ознаками є суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність діяння адміністративного проступку.

Поняття суспільної небезпечності як ознаки адміністративного правопорушення залишається дискусійним. Деякі науковці вважають, що суспільна небезпечність притаманна лише кримінальному правопорушенням (злочинам), а адміністративні проступки характеризуються лише шкідливістю для суспільства. Інші ж наголошують на тому, що суспільна небезпечність усе-таки притаманна окремим адміністративним правопорушенням (дрібному хуліганству, дрібному розкраданню майна, злісній непокорі законному розпорядженню працівника національної поліції тощо) або ж абсолютно всім адміністративним проступкам, проте ступінь такої суспільної небезпечності має бути нижчим, ніж у злочинів, що їх критерієм їх розмежування (Орловська, 2011). Вважаємо, що завдання шкоди громадському порядку є елементом об'єктивної сторони складу адміністративного правопорушення, а тому не може бути загальною ознакою всього поняття. Суспільна ж небезпечність в адміністративних проступках присутня, і якщо розглядати її в контексті права інтелектуальної власності, то порушення цього права спричиняє порушення не лише встановлених правил, а й прав та законних інтересів необмеженого кола осіб (як правовласників, так і споживачів).

Ознака протиправності означає, що порушується право, яке чітко встановлене в законі або порушення якого конкретно прописане в спеціальному законодавчому акті. Спеціальними законодавчими актами, які визначають основні права на об'єкти права інтелектуальної власності, є закони України «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на сорти рослин», «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних» тощо.

Караність як ознака адміністративного проступку передбачена санкцією ст. 51-2 КУпАП у вигляді конкретного виду стягнення – штрафу та конфіскації незаконно виготовленої продукції, обладнання й матеріалів, призначених для її виготовлення.

У деяких випадках, зокрема в разі крайньої необхідності, наявність усіх ознак адміністративного проступку може не тягнути за собою виникнення адміністративної відповідальності. Стосовно інтелектуальної власності крайня необхідність може проявлятись у таких випадках, як використання запатентованої формули винаходу без згоди патентовласника для створення лікарського засобу, необхідного для збереження життя й здоров'я людини (Сорвачов, 2012). При цьому термінівість не дає змогу скористатися процедурами отримання дозволу патентовласника або примусової ліцензії.

Аналізуючи інститут права інтелектуальної власності, варто здійснити класифікацію за родовим, видовим і безпосереднім об'єктом. Родовим об'єктом є суспільні відносини, що стосуються права власності та передбачені главою 6

ОСОБЛИВЕ АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

КУпАП. Порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності є видовим об'єктом адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, яким визнається сукупність суспільних відносин у межах родового об'єкта, проте споріднених за більш подібними ознаками. До цієї категорії варто віднести право на об'єкти авторського права, право на об'єкти суміжних прав, право на результати науково-технічної творчості, право на результати ідентифікації товарів (послуг) і їх виробників. Безпосереднім об'єктом визнається конкретний вид суспільних відносин, на які спрямоване адміністративне правопорушення. Вони передбачені ст. 2 Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності. В адміністративно-правовій науці також визначають інший вид класифікації об'єктів порушення прав на об'єкти права інтелектуальної власності, який буде свою видову схему «за горизонталлю». Ця класифікація виділяє основний безпосередній об'єкт, додатковий безпосередній об'єкт та факультативний безпосередній об'єкт. Це стосується адміністративних правопорушень, у яких посягання здійснюється на декілька об'єктів одночасно (наприклад, незаконне привласнення прав на об'єкт права інтелектуальної власності та його незаконне використання).

У диспозиції ст. 51-2 КУпАП законодавець визначив узагальнене поняття предмета такого правопорушення: літературні чи художні твори, їх виконання, фонограми, передачі організації мовлення, комп'ютерні програми, бази даних, наукові відкриття, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, знаки для товарів і послуг, топографії інтегральних мікросхем, раціоналізаторські пропозиції, сорти рослин тощо. Детальний перелік таких об'єктів наведений у Цивільному кодексі України, інших спеціальних законах. Отже, ст. 51-2 КУпАП має невичерпний перелік видів предметів цих правопорушень, що надає цій нормі адміністративного законодавства досить широке коло застосування. Об'єктивну сторону як елемент правопорушення науковці розуміють як систему передбачених адміністративно-правовою нормою ознак, що характеризують зовнішню сторону проступку. Стаття 51-2 КУпАП встановлює відповідальність за порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності. З об'єктивної сторони це правопорушення виявляється у формі таких діянь, як незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності, привласнення авторства, інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності.

З позиції правої доктрини об'єктивну сторону цього правопорушення можна охарактеризувати таким чином: адміністративний проступок, що посягає на об'єкт права інтелектуальної власності, може вчинюватись у формі як активної дії, так і бездіяльності; відбувається порушення порядку реалізації прав інтелектуальної власності, що має наслідком завдання шкоди законному власнику або користувачу певним об'єктом права інтелектуальної власності, а також волі владного суб'єкта – державі. У науці шкідливі наслідки розуміють як спричинені негативним проступком негативні зміни в об'єкті, що захищається адміністративно-деліктним законом, які знайшли зовнішнє виявлення в зменшенні певного особистого чи майнового блага (Ярова, 2015). Під час кваліфікації певного діяння за ст. 51-2 КУпАП необхідно обов'язково встановити причинно-наслідковий зв'язок між діянням особи та наслідком, тобто

діяння зумовлює завдання шкоди правомірному володільцю прав на об'єкт права інтелектуальної власності.

Стаття 12 КУпАП визначає також ознаки третього елемента – суб'єкта: особа, яка на момент вчинення досягла 16 років. Можна зробити висновок, що КУпАП до суб'єктного складу відносить тільки фізичних осіб. До речі, положення КУпАП про відповідальність уповноважених осіб або керівників під час вчинення адміністративного проступку юридичними особами вкотре свідчить про адміністративно-правовий порядок регулювання таких відносин.

5. Висновки

Таким чином, на сьогодні існуючий інститут адміністративно-правової відповідальності за правопорушення у сфері інтелектуальної власності є гарантом забезпечення виконання органами влади своїх безпосередніх функцій та обов'язків у цій сфері, слугує важелем ефективності попередження правопорушень і забезпечення належної охорони об'єктів інтелектуальної власності. Сфера адміністративних правопорушень права інтелектуальної власності потребує узгодженої й скоординованої діяльності органів влади щодо здійснення превентивної функції в цьому напрямі, а також введення ефективних засобів адміністративного примусу для забезпечення охорони прав власника на результати інтелектуальної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Адміністративне право: навч. посібник для здобувачів вищ. освіти / Ю.П. Битяк та ін.; за заг. ред. В.М. Гаращука. Х.: Право, 2017. 172 с.
2. Ківалов С.В. та ін. Адміністративне право України: навч. посібник. 7-е вид., перероб. і доп. О.: Фенікс, 2015. 350 с.
3. Середа В.В., Кісіль З.Р., Кісіль Р.В. Адміністративне право: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 519 с.
4. Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 р. № 658 / Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/658-2014-p>.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 р. № 8074-10 / Верховна Рада УРСР. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
6. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. (у редакції від 11 липня 2001 р.) / Верховна Рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/3792-12>.
7. Микитин В.І. Деякі особливості правового регулювання майнових прав інтелектуальної власності. Актуальні проблеми правознавства. 2016. Вип. 4. С. 57–61.
8. Харченко В.Б. Особисті немайнові та виключні майнові права на об'єкти інтелектуальної власності у структурі неправомірної вигоди. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2015. № 3. С. 90–101.
9. Якубівський І.Є. Методологічні засади правового регулювання договірних відносин щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С. 59–63.
10. Орловська Н.А. Соціальна шкідливість та суспільна небезпека: концептуальні аспекти співвідношення у контексті побудови кримінально-правових санкцій. Форум права. 2011. № 2. С. 672–680.

11. Сорвачов О.В. Обмеження, припинення і скасування майнових прав інтелектуальної власності на промислові зразки. Право і суспільство. 2012. № 5. С. 75–78.
12. Ярова Р.В. Суспільна шкідливість адміністративних проступків водіїв автотранспортних засобів. Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія «Право». 2015. Вип. 1(1). С. 252–257.

References:

1. Bytiak, Yu. P. (etc.) (2017). Administratyvne pravo [Administrative law] (ed. Harashchuk V. M.). Kharkiv: Pravo. [in Ukrainian]
2. Kivalov, S. V. (etc.) (2015). Admini-stratyvne pravo Ukrayny [Administrative law of Ukraine]. Odesa: Feniks. [in Ukrainian]
3. Sereda, V. V., Kisil, Z. R., Kisil, R. V. (2015). Administratyvne pravo [Administrative law]. Lviv: LvDUVS. [in Ukrainian]
4. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayny» (2014). Pro zatverzhennia Polozhennia pro Derzhavnu sluzhbu intelektualnoi vlasnosti Ukrayny: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayny vid 19 lystopada 2014 r. № 658 [On Approval of Regulation on State Intellectual Property Service of Ukraine: the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 19, 2014 No 658]. Retrieved from: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/658-2014-п>
5. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayny» (1984). Kodeks Ukrayny pro administratyvni pravoporushennia vid 7 hrudnia 1984 r. № 8074-10 [The Code of Ukraine on Administrative Offences dated December 7, 1984 No 8074-10]. Retrieved from: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayny» (2001). Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrayny vid 23 hrudnia 1993 r. v redaktsii vid 11 lypnia 2001 r. [On Copyright Law and Related Rights: the Law of Ukraine dated December 23, 1993 as amended on July 11, 2001]. Retrieved from: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/3792-12>
7. Mykytyn, V. (2016). Deiaki osoblyvosti pravovooho rehuliuvannia mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti [Some peculiarities of legal regulation of property rights of intellectual property]. Aktualni problemy pravoznavstva, issue 4, pp. 57–61.
8. Kharchenko, V. B. (2015). Osobysti nemainovi ta vyklichni mainovi prava na obiekty intelektualnoi vlasnosti u strukturi nepravomirnoi vyhody [Moral rights and exclusive property right to intellectual property object in the structure of improper advantage]. Visnyk Kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrayny, no. 3, pp. 90–101.
9. Yakubivskyi, I. (2017). Metodolohichni zasady pravovooho rehuliuvannia dohovirnykh vidnosyn shchodo rozporiadzhannia mainovymy pravamy intelektualnoi vlasnosti [Methodological basis of legal regulation of contractual relations relatively disposal by property rights of intellectual property]. Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo, no. 3, pp. 59–63.
10. Orlovska, N. A. (2011). Sotsialna shkidlyvist ta suspilna nebezpeka: kontseptualni aspekty spivvidnoshennia u konteksti pobudovy kryminalno-pravovykh sanktsii [Social harm and public danger: conceptual aspects of correlation in the context of the composition of criminal-legal sanctions]. Forum prava, no. 2, pp. 672–680.
11. Sorvachov, O. V. (2012). Obmezhenia, prypynennia i skasuvannia mainovykh prav intelektualnoi vlasnosti na promyslovri zrazky [Limitation, termination and cancellation of property rights of intellectual property to industrial design]. Pravo i suspilstvo, no. 5, pp. 75–78.
12. Yarova, R. V. (2015). Suspilna shkidlyvist administratyvnykh prostupkiv vodiiv avtotransportnykh zasobiv [Public harm of administrative misdemeanour of vehicles drivers]. Naukovyi visnyk Akademii munitsypalnoho upravlinnia. Seria «Pravo», issue 1 (1), pp. 252–257.

CONCEPTUAL BASES OF ADMINISTRATIVE LIABILITY FOR INTELLECTUAL PROPERTY LEGISLATION OFFENCE IN UKRAINE

Khridochkin Andrii Viktorovych,

Senior Lecturer at the Department of General Legal Disciplines of
Dnipro Humanities University,
Candidate of Historical Sciences, Associate Professor

The conceptual bases of administrative liability for intellectual property legislation offence are revealed in the article. The existing legislative base providing administrative and legal protection of intellectual property in Ukraine is analyzed. Subjects of administrative and legal protection of intellectual property in Ukraine are defined. The competence of subjects of intellectual property administrative and legal protection is analyzed. Specific features of intellectual property as a subject of administrative and legal protection are characterized. It is concluded that these features must be taken into account.

The basis for administrative liability in the intellectual property sphere has been determined. The offence of an administrative violation in the intellectual property sphere is considered. Its objective (object and objective aspect) and subjective (subject and mental element) aspects are singled out. Characteristics of an administrative offence features in the intellectual property sphere are given, such as public harm, wrongfulness, guilt and punishability. The subject matter of an administrative offence in the intellectual property sphere has been determined.

The author suggests ways to improve the administrative and legal liability for offenses in the sphere of intellectual property. Measures are proposed to strengthen coherency and coordination of the activities of entities engaged in administrative and legal protection of intellectual property in Ukraine. It is proposed to focus on preventive work with a view to preventing administrative legislation offence in the intellectual property sphere.

Key words: administrative liability, administrative and legal protection, administrative offence, intellectual property, legislation in the intellectual property sphere, intellectual property sphere.